

Tita Porenta, Nadja Gartner -Lenac

POROČILO O DELU KUSTOSINJ ETNOLOGINJ V TRŽIŠKEM MUZEJU V LETU 1999

Navadili smo se že, da v našem muzeju ves čas potekajo velike spremembe in da moramo programe ter način dela stalno prilagajati novim zahtevam in dodatnemu delu, ki ni popolnoma v pristojnosti kustosa. V začetku leta 1999 nam je »ušla« na drugo delovno mesto dolgoletna sodelavka zgodovinarica, ki nam je zapustila skrb za njene zbirke in gradivo (med drugim tudi muzejsko specialno knjižnico), ravno med zborovanjem muzealcev v Bohinju v oktobru pa smo zamenjali tudi direktorico. Hkrati smo se vse leto pripravljali na razcepitev Zavoda za kulturo in izobraževanje na tri samostojne zavode – Tržiški muzej, Knjižnico dr. Toneta Pretnarja in Ljudsko univerzo, kar v tako majhnem kolektivu, kot smo mi, povzroča nemalo problemov. Z odhodom direktorice se je dosedanji strokovni vodja Janez Šter predvsem posvetil vodstvenim opravilom, tako da je strokovno delo skoraj v celoti predal kustosinjama. Ker je naš muzej splošen muzej, pristojen za varovanje naravne in kulturne dediščine v tržiški občini, je najino strokovno delo vse manj etnološko obarvano. To bo razvidno tudi iz poročila o delu v letu 1999.

1. Razstavna dejavnost

Tita Porenta

Gregorjevo

Od 10. 3. do 15. 4. 1999 sem v razstavni rotundi Abanke v Trziču (povsem neprimernem prostoru za razstavno dejavnost) na pobudo lokalnega turističnega društva pripravila že tradicionalno priložnostno razstavo o gregorjevem v Trziču. V sedmih vitrinah sem predstavila slikovno, fotografsko in delno predmetno gradivo, ki ga hrani Tržiški muzej v zvezi s to temo.

Razstava je dokumentirana pod inventarno številko razstav 12-1/99.

4. slovenski muzejski sejem

Tržiški muzej je podobno kot vsa leta doslej sodeloval na 4. slovenskem muzejskem sejmu, ki je bil v Cankarjevem domu v Ljubljani od 13. do 19. maja 1999. Na sejmu smo se pod skupnim naslovom Moj najljubši predmet v družbi 40 slovenskih muzejev in med zasedanjem EMYA (združenje za podeljevanje naslova »evropski muzej leta«) predstavili z gregorjevimi hišicami in fotografskim gradivom o njihovem spuščanju po Trziški Bistrici. Idejo za razstavni paviljon je dal Janez Šter, izvedla pa sem jo skupaj z aranžerko Sabino Razgoršek. Ob tej priložnosti je Skupnost muzejev Slovenije izdala tudi katalog, za katerega sem napisala strokovno besedilo.

Našo predstavitev smo dopolnili še s prikazom izdelovanja gregorjevih hišic, ki jih izdelujejo pri Rožičevih v Gasi v Trziču. Povabili smo Petra Rožiča, ki se je z veseljem odzval.

Nadja Gartner - Lenac

1. Prenova stalne oglarske zbirke

Po odhodu kustosinje Mateje Gašpirc sem prevzela postavitev oglarske zbirke, ki je bila vsebinsko že pripravljena. Do julija je potekalo urejanje prostora, ki je vključevalo elektrifikacijo (ureditev osvetlitve) in obnovo ter beljenje sten. Za izdelavo panojev je bilo izbrano podjetje Melior, iz Kranja, ki je poleg grafične izvedbe in izdelave panojev izvedlo tudi montažo. Prerez kope sta postavila Franci Pogačnik st. in Franci Pogačnik ml. iz Nemilj. Žlefe – sani za prevažanje oglja je konserviral Igor Vujić iz Ljubljane. Oglarska zbirka je bila postavljena v začetku septembra, vendar jo bo treba v prihodnosti še dopolniti.

Glede na tradicijo oglarjenja v Trziču, ki se je ohranilo še po drugi svetovni vojni, njegovi začetki pa so tesno povezani z razvojem fužinarstva in kovaštva, starih in razširjenih tržiških obrti, smo se odločili, da bomo v dosedanjo gozdarsko zbirko vključili tudi oglarjenje. V zbirki so predstavljeni koparjenje (priprava drv, postavljanje in pokrivanje kope, zažiganje, kuhanje, čiščenje, hlajenje in razdiranje kope), zgodovina oglarstva, orodje, tovorjenje oglja in oglar na kopišču (njegovo bivališče, oblačila in prehrana). Najprej nas pozdravi oglar. S fotopovečave nas vabi k ogledu in v vsej slikovitosti predstavlja oblačila, ki so jih oglarji tržiške okolice nosili med koparjenjem v obdobju med obema vojnama.

Za predstavitev naštetih vsebin smo uporabili sedem panojev s tekstovnim in slikovnim gradivom. Izbrali smo deset črno-belih fotopovečav in pet povečav risb, ki so nastale pri terenskem delu in ki jih je izdelal absolvent arhitekture Matjaž Meglič, ter štiri fotokopije dokumentov.

Dvema panojema smo dodali vitrini, v katerih sta pod segmentom prehrana razstavljeni ponvi dveh velikosti, ki so jih oglarji uporabljali za kuhanje, pod segmentom transport oglja pa je dodana originalna vreča s koščki oglja in z nakazanim načinom šivanja, ki je bilo del priprave na transport.

Osrednji muzejski eksponat oglarske zbirke so »žlefe«, s katerimi so oglje odvažali s kopišča. Skico žlef smo uporabili tudi kot logotip oglarske zbirke v našem muzeju. Žlefe so vlekli voli. Med pridobljenimi eksponati, razstavljenimi v stalni zbirki, je tudi igo (čelni jarem) – »ježe«, ki so ga uporabljali pri vpreganju vola v žlefe. Med razstavljenimi muzejskimi predmeti je tudi oglarsko orodje.

Zbirko smo popestrili z maketo izseka kope (v naravni velikosti »male kope« po Franju Sevniku), pri katerem so vidni skladi in stržen kope. Okrog makete so nameščene veje, listje in kopišna prst za pokrivanje kope.

Poseben kotic stalne zbirke je namenjen otrokom. Vsebine, ki so tekstovno namenjene odraslim in starejši mladini, smo slikovno priredili za predšolske otroke in učence razredne stopnje. Slikovni strip v šestih risbah je predstavljen v posebni zloženki, njegov avtor pa je Božo Kos.

Ob postavitvi zbirke je izšel tudi katalog kot vodnik po stalni postavitvi.

Fotopovečava oglarja je oblikovana kot lepak, ki vabi na otvoritev in k ogledu zbirke ter muzeja.

2. Nove pridobitve in dokumentiranje gradiva

Urejanje gradiva

V letu 1999 smo zaradi boljšega pregleda začeli muzejski fond sistematično urejati po vrstah gradiva. Gradivo bomo postopoma vsebinsko računalniško povezali z zbirkami, fizično pa bo nameščeno po osnovnih merilih (predmeti, fototeka, arhiv, knjižnica, avdio-vizualna gradivo, slikovno gradivo in muzejski

pripomočki). V sistemizaciji delovnih mest v novem Trziškem muzeju smo sicer predvideli zaposlitev dokumentalista-bibliotekarja, ker pa novi akti še niso bili sprejeti, sva s kolegico Nadjo Gartner - Lenac v preteklem letu v novih prostorih uredili muzejsko knjižnico, razdelili in delno popisali arhivsko gradivo ter fototeko Bombažne predilnice in tkalnice Trzič.

Prešli smo na novi način shranjevanja negativov, in sicer v posebnih mapnih žepkih. Tako smo shranili 1.505 negativov, kolikor jih je trenutno dokumentiranih v računalniškem programu Modes.

Inventarizacija in dokumentacija

Tita Porenta: inventarizacija 99 predmetov, 113 fotografij, 144 negativov, 1,5 m arhivskega gradiva, 14 akcesij, 26 vhodov in 39 reverzov.

Nadja Gartner - Lenac: dokumentacija 78 razglednic Trziča in njegove okolice, ki smo jih pridobili v letih 1997-1999.

Pridobljenih je bilo devet predmetov:

dva zajca za sezuvanje škornjev (inv. št.: TRŽ; 2013 in 2015 - čevlarska zbirka);

dva čevlarska gladilnika za robne ploskve (TRŽ; 2014 in 2002 - čevlarska zbirka);

kovani ključ (TRŽ; 2003 - zbirka upravne zgodovine Trziča);

bakla za gregorjevo (TRŽ; 2001 - zbirka Gregorjevo);

par čevljev z lesenimi podplati (TRŽ; 2000 - čevlarska zbirka);

operacijske galoše (TRŽ; 1990 - čevlarska zbirka);

škornji iz blaga (TRŽ; 1995 - čevlarska zbirka);

goveji jermen za čelni jarem volovske vprege (TRŽ; 2016 - oglarska zbirka).

Za arhiv sem pridobila dva dokumenta:

1. najemniško pogodbo št. 2339 serije E za čevlarske stroje med Petrom Kozino & Co. Österreichische Vereinigte Schuhmachinen Gesellschaft iz leta 1911;

2. spomenico Janezu Mikiču (1897-1969, borec za severno mejo) ob 40. letnici bojev iz leta 1958.

Za fototeko je bilo pridobljenih: dve fotografiji, tri razglednice in pet negativov na steklo:

1. fotografija taborišča Ljubelj;

2. fotografija Petra Kozine v prodajnem oddelku tovarne Peko;

3. tri razglednice Trziča oziroma okolice (sv. Ana) iz obdobja pred prvo svetovno vojno;

4. štirje negativni na steklenih ploščah družine Engelsberger;

5. negativ na steklo Petra Kozine v prodajnem oddelku tovarne Peko.

V letu 1999 je bilo konserviranih tudi 36 predmetov, predvsem iz Kurnikove hiše. Največji problem so bile ročne statve iz tekstilne zbirke (inv.št.: TRŽ;927), ki nam jih je uspelo restavrirati in ponovno vključiti v stalno postavitev.

Muzejska knjižnica

V letu 1999 smo za potrebe specialne muzejske knjižnice uredili nov prostor. Muzejska knjižnica je postala tako dostopnejša tudi zunanjim uporabnikom.

Nadja Gartner - Lenac je nadaljevala inventarizacijo knjižnega gradiva, ki je bilo že v muzeju, vendar še ni bilo popisano, in na novo pridobljenega knjižnega gradiva, ki je bilo zaščiteno z ovitki in opremljeno z UDK-klasifikacijo.

Na novo je inventarizirala skupno 202 enoti knjižnega gradiva.

3. Bibliografija

Porenta, Tita: Obutvena kultura Gorenjcev v 20. stoletju, Letopis Gorenjska 1900-2000, str. 692-695.

Porenta, Tita: Izobraževanje za muzejsko dokumentacijo, zborovanje slovenskega muzejskega društva, Bohinj, 6.-8. oktobra 1999, str. 38

Porenta, Tita: Dobro orodje je pol dela - predstavitev zbirke čevlarskega orodja v Trziškem muzeju, Etnolog, 2000.

Porenta, Tita: Andrej Tišler (1898-1973), čevlarski mojster in strokovni učitelj iz Trziča, Šolska kronika, 2000.

Porenta, Tita: Delovna skupina za etnološko muzeologijo pri Slovenskem etnološkem društvu, Glasnik S. E. D., št. 39/3, 4 1999, str. 110-113.

Porenta, Tita: Die Schuhmacherwerkstatt im Museum von Neumarkt, Vodnik po čevlarski zbirki v Trziškem muzeju, tipkopis, Trzič, 1999.

Porenta, Tita: Trziški muzej - prispevek za Vodnik po slovenskih muzejih, muzejskih zbirkah in galerijah 2000, Skupnost muzejev Slovenije.

Porenta, Tita: Predstavitev Trziškega muzeja za predšolsko mladino, CICIBAN in CICIDO - priloga za starše, sodelovanje s Slovenskim šolskim muzejem.

Porenta, Tita: Predstavitev Trziškega muzeja za Interaktivni atlas Slovenije, Mladinska knjiga.

Gregorjeve hišice iz Trziča - moj najljubši predmet, Katalog 4. slovenskega muzejskega sejma, Cankarjev dom 13.-19. 5. 1999, Ljubljana, str. 49.

Porenta, Tita: Poročilo o delu kustosa etnologa v Trziškem muzeju v letu 1998, Glasnik S. E. D., št. 39/1 1999, str. 65.

4. Pedagoška dejavnost

Tita Porenta

V letu 1999 sem po muzejskih zbirkah vodila 17 skupin osnovnošolske in srednješolske mladine.

Posebnost manjših krajevnih muzejev je tudi, da se kustosi posvetimo tudi posameznim obiskovalcem in jih pospremimo po zbirkah v bolj sproščenem pogovoru. Vodstva sem imela med poletnim dežurstvom, čez leto ob četrtkih, in sicer skupno 25 oseb, od tega dva nemško govoreča in dve skupini angleško govorečih tujcev.

Nadja Gartner - Lenac

V letu 1999 sem imela vodstva posameznikov (približno 70 oseb), med dežurstvom ob torkih in poletnim dežurstvom.

Šolske skupine (13 skupin) sem vodila po muzeju, Kurnikovi hiši in mestnem jedru.

V letu 1999 sem zbrala in uredila rodoslovne podatke za literarni krožek: Znameniti Trzičani, v izvedbi Osnovne šole Bistrica. V okviru tega literarnega krožka so otroci pod mentorstvom prof. Tanje Ahačič raziskali življenje in delo zdravnice in prve akademsko izobražene Trzičanke Amalije Šimec (* 30. 10. 1893 v Trziču, † 21. 10. 1960 v Ljubljani).

Skupaj sva pripravili osnutek pravilnika o izvajanju pedagoške službe v Trziškem muzeju. Ker se nekatere šolske skupine za vodstvo po našem muzeju napovejo tudi preko informacijske pisarne tržiške občine, je bilo treba uskladiti informacije o načinu sprejemanja prijav za vodenje po muzeju in mestnem jedru, organizaciji vodenja, ceniku in načinih plačevanja posameznih ogledov, vodenju dokumentacije o izvajanju pedagoške službe (sprejemni obrazec napovedi, računalniško vodenje vodstev), času odprtja muzeja za obiskovalce ter ceniku brošur in katalogov.

5. Izobraževanje

V letu 1999 se je Tita Porenta udeležila naslednjih izobraževalnih programov:

- Lokalna identiteta v procesih globalizacije, od ekomuzeja do turizma, Muzeoforum;
- Evalvacija (vrednotenje) kot muzejsko orodje, Muzeoforum;
- Zborovanje Slovenskega muzejskega društva od 6. do 8. oktobra 1999 v Bohinju, v okviru delovne skupine za muzejsko dokumentacijo sem sodelovala s strokovnim člankom Izobraževanje za muzejsko dokumentacijo; na zborovanju sem se vključila tudi v skupino za pripravo zanimivih tekstilnih poti po Evropi, v kateri bom v letih 2000-2003 predstavila tekstilno zbirko BPT v Trziškem muzeju;
- 40-urni individualni tečaj nemške strokovne korespondence, katerega rezultat je Vodnik po čevljarski zbirki Trziškega muzeja v nemškem jeziku pod naslovom Die Schuhmacherwerkstatt im Museum von Neumarkt!;
- redno delovno srečanje etnologov konservatorjev in muzealcev na območju ZVNKD Kranj, na katerem smo si ogledali konservatorske posege na Stari Savi na Jesenicah in ureditev Pocarjeve domačije v Radovni (Terensko poročilo, št. 4-2/99);
- ustanovni sestanek sekcije za muzejsko dokumentacijo pri Skupnosti muzejev Slovenije v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani;
- razstava Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani: Igrače - stare in nove, moje in tvoje.

Nadja Gartner - Lenac se je udeležila:

- strokovne ekskurzije bibliotekarjev v Zagrebu, kjer so si pod strokovnim vodstvom ogledali narodno in univerzitetno knjižnico in se seznanili z njihovim načinom dela.
  - ob mednarodnem dnevu muzejev (18. maj) je v Kovaškem muzeju poslušala predavanje z naslovom A t Karlovc gori? Dialektologinja dr. Jožica Škofic je v zvezi z ledinskimi imeni v Kropi in bližnji okolici predstavila posebnosti kroparskega govora;
  - od 6. do 8. oktobra 1999 se je udeležila zborovanja Slovenskega muzejskega društva v Bohinju.
  - ogledala si je razstavo Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani: Vonj po morju: Slovensko morsko ribištvo med Trstom in Timavo skozi stoletja, Igrače - stare in nove, moje in tvoje;
  - v galeriji Šivčeva hiša v Radovljici: razstavo nagrajenih slik slovenskega dela svetovnega slikarskega natečaja Moja dežela v letu 2000.
- V organizaciji Slovenskega rodoslovnega društva je poslušala predavanja:
- dr. Andrej Hozjan: Rodoslovni viri v Škofjskem arhivu Maribor in
  - dr. Stane Granda: Pomen rodoslovja za novejšo politično zgodovino.

Raziskovalna dejavnost in terensko delo

Tita Porenta je opravila šest terenskih obiskov, in sicer v Gorjah pri Bledu, Ljubljani, Bistrici pri Trziču, Kranju, Tacnu in Hrastniku.

Njeno raziskovalno delo je bilo usmerjeno v pedagoško delo za pripravo Vodnika za predšolske otroke po čevljarski zbirki v Trziškem muzeju (Narodna galerija in Pedagoška fakulteta v Ljubljani) in iskanje podatkov o razvoju strokovnega čevljarskega izobraževanja v Sloveniji (Arhiv RS).

Raziskovalna dejavnost Nadje Gartner - Lenac je bila povezana z

delom z arhivskimi viri, ki jih hranita Nadškofjski arhiv in Zgodovinski arhiv v Ljubljani.

Za naročnika iz Ljubljane je zbrala podatke o rodbini Štefančič, ki je živela v Trziču v obdobju od leta 1750 do približno leta 1770, ko so se preselili na Bled. Pregledala je matične knjige za župnijo Trzič in župnijo Bled (rojstna, mrliška in poročna) za obdobje 1700-1800 in družinske knjige za isto obdobje.

Pregledala je matične knjige za župnijo Trstenik za obdobje 1800-1900 in za župnijo Leše za obdobje 1850-1900.

Za zbornik 50 let Glasbene šole Trzič je v Zgodovinskem arhivu v Ljubljani pregledala personalne mape učiteljev, ki so učili na meščanski in ljudski šoli v Trziču.

7. Razno

18. maj, mednarodni dan muzejev

Trziški muzealci smo vključeni tudi v ICOM - mednarodno muzejsko organizacijo, ki vsako leto razpiše temo za 18. maj, mednarodni dan muzejev. V letu 1999 je imela naslov Radost odkrivanja (Pleasures of Discovery), s katerim so želeli poudariti vlogo muzejev v zvezi z zabavnim, razvedrilnim in ustvarjalnim preživljanjem prostega časa.

V našem muzeju smo se tega dneva spomnili nekaj dni kasneje, 25. maja, pred stavbo lokalne skupnosti v Trziču, kjer smo na petih panojih predstavili domačinom poslanstvo ICOM, naša prizadevanja in možnosti za zabavnejši način privabljanja obiskovalcev (geološki tabor, Kurnikova hiša in muzejske delavnice), stojnico na 4. slovenskem sejmu v Ljubljani in zloženke drugih slovenskih muzejev.

Poročilo z vsebino naše predstavitve in fotografijami smo v angleškem jeziku poslali na sedež društva ICOM, slovenskega odbora mednarodnega muzejskega sveta v Ljubljani.

Delo za zunanje uporabnike

Vsako leto namenimo precej časa tudi svetovanju strankam, ki se zanimajo za določeno vrsto gradiva. Letos smo posredovali gradivo več kot 20 strankam. Večinoma gre za svetovanje glede informacij o čevljarstvu in rodbinskih vezeh.

Za objavo knjige o zgodovini leasinga na Slovenskem (Pogodbe o leasingu, Ljubljana, 1999) smo Gospodarskemu vestniku posodili fotografiji notranjosti tovarne Peko s prvimi najemniškimi stroji z Dunaja tik pred 1. svetovno vojno.

V poletnih mesecih smo urejali depoje. Pri tem so pomagale dijakinje na počitniškem delu. Uredili smo eksponate gasilske zbirke, zbirko kovancev in žigov ter sortirali dopise.

V maju smo pripravili vsebinsko in finančno (predračuni) prijavo za projekt Trziška berštat, ki smo ga poslali na Ministrstvo za kulturo RS kot program za leto 2000.

Tita Porenta je sodelovala v komisiji za zgodovinske krožke pri ZPMS. Pregledala in ocenila je 25 nalog s temo Obrt v našem kraju, sodelovala na zaključnem izboru nalog maja v Škofji Loki in junija v Ljubljani ter se udeležila uvajalnega seminarja za raziskovalno temo v letu 2000 (Bivanjska kultura), za katero je navdušila tudi OŠ Bistrica pri Trziču (mentorica Marta Frantar).

Po občnem zboru Slovenskega etnološkega društva 7. aprila 1999 je bila izvoljena v izvršni odbor SED kot vodja sekcije za etnološko muzeologijo. Kot vodja se je udeležila pet sestankov OI SED (11. 5., 7. 6., 20. 10. in 7. 12.) in pripravila ter vodila dve muzejski delavnici (27. 9. in 29. 11.). Poročilo o programu in delu naše sekcije po 1. sestanku je bilo objavljeno v Glasniku S. E. D. (Porenta, Tita: Delovna skupina za etnološko muzeologijo pri Slovenskem

etnološkem društvu, Glasnik S. E. D., 39/3, 4 1999, str. 110-113), poročilo našega drugega sestanka pa je objavljeno v tej številki.

Strokovno delo Čebelarkega muzeja je bilo omejeno na študij in pripravo gradiva za dokončanje prenove stalne postavitve, predvidene za leto 2000.

Ida Gnišak

ČEBELARSKI MUZEJ V RADOVLJICI V LETU 1999

V letu 1999 je Čebelarški muzej v Radovljici (enota Muzejev radovljiške občine) praznoval štiridesetletnico. Ob obletnici smo pripravili razstavo z naslovom Neznano iz depoja, znano iz zbirke. Na razstavi je bil predstavljen del gradiva iz depoja - panjske končnice, ki večinoma še niso bile razstavljene, in pisno ter slikovno gradivo o historiatu muzeja. Razstavo je dopolnjevala multimedijška predstavitev čebel (biologija čebel, čebelja paša, pridelek, simbolika) in čebelarjenja (slovenski čebelarji in slovstvo, panjske končnice, čebelnjaki, čebelarjeva opravila). Po končani razstavi je bila multimedija prenesena v stalno zbirko. Občasna razstava je deloma nadomestila stalno zbirko Čebelarkega muzeja, ki je bil v juliju in avgustu zaprt zaradi elektroinstalacijskih in pleskarskih del. S potujočo razstavo panjskih končnic je muzej gostoval v Liznjekovi hiši v Kranjski Gori, v galeriji v Idriji in v Freisingu (Nemčija) - v križnem hodniku nekdanjega samostana, kjer so zdaj uradi deželne vlade.

V sklopu razstave v Liznjekovi hiši je bilo tudi predavanje z diapozitivi s temo panjskih končnic.

Čebelarški muzej se je z izbranim panojem predstavil tudi na 4. muzejskem sejmu v Cankarjevem domu. Z vprašalniki smo obiskovalce muzeja (osnovnošolce) spraševali po najljubšem predmetu, kar je bila tudi tema letošnjega sejma.

Posamični predmeti so bili predstavljeni še na manjših priložnostnih razstavah, ki so jih organizirala čebelarška društva.

Muzej je izdal serijo razglednic z dvanajstimi motivi panjskih končnic in lepak, na katerem so predstavljene tudi panjske končnice (v celoti ali z detajlom).

Pripravnica za kustosinjo pedagoginjo Katja Praprotnik je imela vodstva po muzeju in vodila nekaj muzejskih delavnic, na katerih so predšolski otroci (v župnišču v Rodinah) in osnovnošolci (na gradu Kamen v Begunjah ob kresovanju, na sejmu Alpe-Adria in na Osnovni šoli Prežihovega Voranca v Ljubljani) izdelovali sveče iz voska in poslikovali panjske končnice.

Muzej je dobil v dar 6 predmetov (tri panjske končnice, tri kose orodja).

Dokumentacija Čebelarkega muzeja se je povečala za 432 negativov, 145 fotografij in 40 diapozitivov.

V sodelovanju s Krajevno skupnostjo Radovljica smo decembra izdali in predstavili javnosti zvezek pesmi z naslovom Radovljiško izročilo - Nekaj »radolških« za pokušino. Nekatero pesmi so z razstave o Radovljici, ki smo jo pripravili že pred dobrimi desetimi leti, druge pa so od zbiralcev. Objavljene pesmi smo opremili s fotografijami mesta in prebivalcev, ki so bile posnete približno takrat, ko so pesmi nastale.

Za registrirani Mestni muzej se je nadaljevalo zbiranje slikovnega gradiva. V tem letu se je fotodokumentacija povečala za 24 negativov in 58 fotografij.

Mojca Šifrer Bulovec

POROČILO O DELU KUSTOSINJE ZA ETNOLOGIJO V LOŠKEM MUZEJU ZA LETO 1999

V letu 1999 sem se najbolj zavzemala za prenovo etnoloških zbirk. Jeseni 1998 smo morali zaradi prenove grajskega stolpa umakniti zbirke o črni kuhinji, svetilih, stavbarstvu, poljedelstvu, živinoreji, prehrani in transportu. Spomladi 1999, ko so bila končana dela in prostori prebarvani, smo očiščene predmete ponovno prenesli na staro mesto. V prostoru za zbirko črna kuhinja in svetila smo prejšnji betonski tlak zamenjali s tlakovcem, v prostoru za stavbarsko zbirko pa smo na novo betonsko ploščo obesili še dobro ohranjen lesen strop iz leta 1808 in jo tako še obogatili. Prenovili smo tudi spremna besedila in podnapise k eksponatom.

Kot že dve leti prej sem tudi leta 1999 nadaljevala prenovo stalnih etnoloških zbirk. Letos je bila na vrsti platnarska in barvarska zbirka. Dela smo začeli že januarja, za javnost pa smo jo odprli 26. 8. 1999. Zbirko je oblikovno zasnovala d. i. a. Mojca Turk.

Začela sem tudi že prenovo zbirke o malem kruhku in umetnem cvetju. Jeseni sem zanj napisala nova spremna besedila ter izbrala predmete in fotografije. Nov mrliški venec in poročni šopek iz povoščenega krep papirja za zbirko o umetnem cvetju mi je po spominu izdelala Pavla Raznožnik iz Žirov. To zbirko bomo dopolnili še s klekljanim cvetjem, ki so ga izdelale klekljarice v Žireh in Železnikih. Prenovljeno zbirko sem želela odpreti za javnost že jeseni 1999, žal pa sem morala zaradi tehničnih težav ta datum preložiti na pomlad 2000. Prenovljene etnološke zbirke vzbujajo pri obiskovalcih Loškega muzeja in tudi pri strokovni javnosti veliko zanimanja. Po njih sem vodila pedagoške (15. 3. 1999) in etnologe muzealce (29. 11. 1999) ter člane Slovenskega muzejskega društva. Delo kustosa etnologa in zbirke sem predstavila tudi študentom z Oddelka za etnologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Zaradi obilice dela pri prenavljanju omenjenih zbirk je v preteklem letu nekoliko zastalo delo v zvezi z dokumentacijo. Lani sem pridobila 105 novih predmetov. Med njimi so še posebej zanimivi kmečka miza iz leta 1830 in dva pripadajoča stola ter skrinja iz leta 1828. Fototeka se je povečala za 78 enot, hemeroteka pa za 343.

Pripravila sem tudi dva predloga za muzejske spominke. Tkalka iz Murske Sobotice je natkala prtiče po vzorcu, narisanim v edini doslej znani vzorčni knjigi na Slovenskem, ki jo hrani naš muzej. Knjigo je lastnoročno napisal in narisal tkalski mojster Jožef Bernik iz Škofje Loke leta 1878. Strugar pa mi je izdelal kopijo starega, lesenega svečnika.

Poleg tega sem napisala spremno besedilo za zloženko, ki smo jo izdali ob razstavi modelov za mali kruhek, avtorice Petre Plestenjak Podlogar (11. 5. 1999). Čebelarška zveza Slovenije je izdala koledar za leto 2000, v katerem so posnetki naših panjskih končnic, v njem pa sem napisala spremno besedilo Poslikane panjske končnice na Loškem. Za knjižico Med in medeni kruhki v ljudskem izročilu.